

IN MEMORIAM

TRIPOLSKY GÉZA (1926–2002)

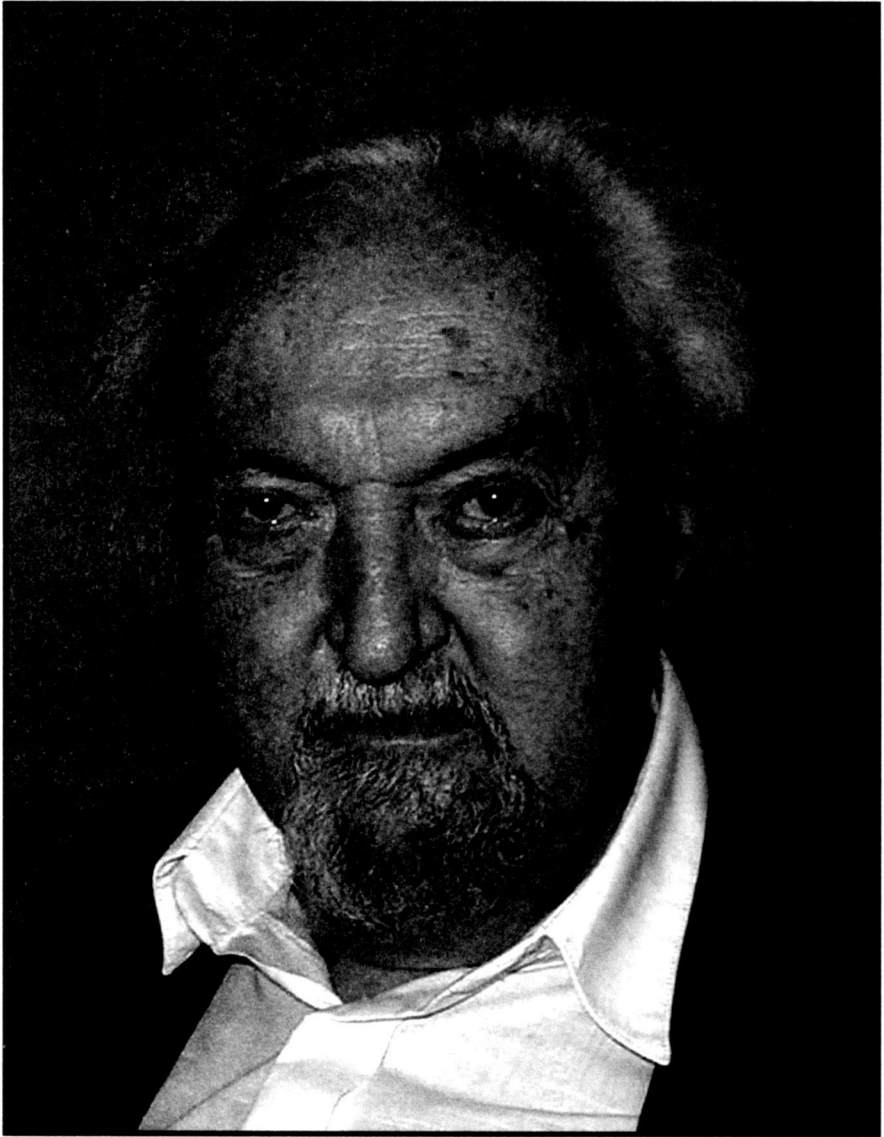
Tripolsky Gézától búcsúztunk november elején a zentai Felsővárosi temetőben, a néprajzkutatótól, muzeológustól, képtárostól, művészettörténésztől, pedagógustól, s talán akkor sem tévedek, ha azt mondom, vajdasági égtájunk egyik polihisztorától is. Mert kétségtelen, jártas és sokoldalú volt: a népelettől kezdve a szellem magasabb régiójáig minden érdekelte, és egyformán otthonosan mozgott a falusi pásztorélet leírásától a festői paletták koloritásának esztétikai megítéléséig.

Gyűjtő és szervező, író és értékelő ember volt Tripolsky Géza. Gondoljunk csak arra, hogy munkatársaival ő gyűjtötte be a bácskai és bánáti Tiszavidék juhásznótáit, betyárdalait, a még fellelhető balladáit és egész kötetnyi katonadalt is. Több füzetnyi néprajzi jellegű írása jelent meg, amelyeknek középpontjában a falusi ember élete volt. Már a hetvenes évek elején sorozata jelent meg a falu jeles napjairól, az egyházi ünnepek babona- és szokásrendjéről, aztán pedig a juhászat került érdeklődésének középpontjába, hogy a Tisza menti pásztorok hiedelemvilága, dalai, de még időjósulásuk is egész fejezetet képezzenek egy máig egyedülálló kötetében. Nemkülönbön foglalkoztatták az emberélet fordulóinak, a születésnek, az esküvőnek és a halálnak a falusi szokásrendjei. Legutóbb, a múlt év nyarán, amikor 75. születésnapján köszöntötte őt a Kiss Lajos Néprajzi Társaság, a kenyér jelentőségéről tartott előadást, a magyar táplálkozáskultúra kontextusába helyezve mindazt, ami vidékünkre nézve sajátos és jellegzetes.

Történészként az elmúlt több mint három évszázad foglalkoztatta, elsősorban a Zentai csata, Savoyai Jenő győztes hadjáratának körülményei; muzeológusként ott folytatta, ahol Móra Ferenc kényszerűségből Csókán abbahagyta; tárgyi néprajzusként a 19. század végi és a 20. század eleji paraszti használati tárgyakat gyűjtötte be, de foglalkoztatta a népi viselet is.

Mindezek alapján nem csoda, hogy gyakorlatilag ő volt a máig legrendezettebb vajdasági helytörténeti múzeum megálmodója, létrehozója és vezetője is. Éppen a nemrégiben teljesedett be egy régi álma, hogy méltó múzeumi utódai létrehozták a Zentai csata emlékére az állandó kiállítást.

A képzőművészet iránt is fogékony volt Tripolsky Géza. Éppen most lesz ötven esztendeje, hogy Ács Józseffel együtt létrehozták a volt országunk II. világháború utáni első művésztelepét, a Zentai Művésztelepet, amely az öt évtized során több száz hazai és külföldi festőnek adott otthont, s amely anya-

gából egy olyan Tisza-parti gyűjtemény kerekedett, amelyre nincs is példa térségünkben. E gyűjtemény legjobb darabjai még ma is megvannak, a színes reprodukciók viszont megtalálhatók a művésztelep huszonöt évét megörökítő könyvben éppúgy, mint a zentai születésű Stevan Raičković költő *Tisza* című kétnyelvű, immár újabb kiadást is megért kötetében.

Mindamellettt pedagógus is volt, egy időben művelődéstörténetet tanított a bölcsészkaron, de emlékezetünkben kiváló szakértelmű és jó humorú tárlatvezetőnek is megmaradt.

Folyóirataink, a *Létünk* és a *Híd* Tripolsky Gézában állandó, odaadó munkatársat tisztelt.

BORDÁS Győző